79: Çalgılı İlahi Dinlemek Caiz mi?

Tarık Ebu Abdullah

8 Ağu, 2017

https://ilimvecihat.com

SORU

Selamun aleykum hocam, çalgılı ilahi dinlemek bizi Allah'a ve Rasûlüne yaklaştırıyorsa dinlemek caiz midir?

CEVAP

Aleykum selam ve rahmetullahi ve berekatuhû. Hamd âlemlerin rabbi olan Allah'a, salât ve selam efendimiz Rasûlullah'a, ehli beytine, ashabına ve yolunu takip eden mü'minlere olsun.

Muhterem kardeşim sadece kulluk insanı Allah *(celle ve âlâ)*'ya yakınlaştırır. Kulluk ise insanın gönülden Allah *(celle ve âlâ)*'ya boyun eğmesidir. Veya başka bir tarife göre Allah *(celle ve âlâ)*'nın hoşnut olacağı zahiri ve batini tüm söz ve amellerdir. Dolayısıyla kulluk, yani ibadet olarak isimlendireceğin bir eylem şeran sabit olma zorundadır. Bunun için ibadette asıl olan şeri hitaba mevkuf olmasıdır. Yani sadece semavi naslarda beyan edilmiş olanlar ibadettir. Ve sadece bunlar Allah *(celle ve âlâ)*'ya yakınlaştırır. Lakin dinde beyan edilmemiş ama nefsin haz aldığı ve bunun için akabinde geçici bir sükûnet tattığı eylemler ibadet değildir ve dolayısıyla Allah *(celle ve âlâ)*'ya yakınlaştıran vesilelerden değildir.

Dinimizde beyan edilmemiş eylemler için durum böyleyken dinimizde nehyedilmiş eylemler nasıl Allah *(celle ve âlâ)*'ya takarrub (yakınlaşma) vesilesi olabilir ki? Çalgı aletleri eşliğinde terennüm edilen sözler dinlemenin hükmü Kitap ve Sünnet'te haram kılınmıştır. Dolayısıyla haram ile Allah *(celle ve âlâ)*'ya yakınlaşma elbette söz konusu değildir.

Müziğin nefis üzerinde teskin edici bir etkisinin olduğu inkâr edilemez. Lakin şeri hüküm kâmildir. Eşyayı bütünüyle kavrar. Ve her eşya fayda ve zarar içeriklidir. Eşyadaki fayda zarara galip gelirse şeriat eşyayı istifadeye açar ve hatta emreder. Lakin zarar faydaya galip gelirse nehyeder.

Muhakkak ki değişik çalgı aletlerinde bazı faydalar vardır. Lakin zararı faydasından çok olduğu için şeriat haram kılmıştır. İçki de bir müddet için rahatlatıyor, sakinleştiriyor ve insana mutluluk veriyor. Bu manada geçici bir faydası var. Ama zararları şüphesiz çok daha fazladır. Bunun için haram kılınmıştır. Buna benzer müziğin de bazı faydaları vardır muhakkak lakin zararları çok daha fazladır. Bu zararlardan birisini mesela ibni Mesud *(radıyallahu anhu)* şöyle dile getiriyor: "Suyun bakliyatı yetiştirdiği gibi şarkı kalpte nifakı yetiştirir".

Çalgı aletlerin ve çalgı aletleri eşliğinde terennüm edilen sözleri dinlemenin

haramlığına delalet eden bazı deliller şunlardır:

Allah *(subhanehu ve teâlâ)*'nın şu kavli:

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

"İnsanlardan kimi de vardır ki, bilgisizce Allah yolundan saptırmak ve onu eğlence yerine tutmak için lehve'l-hadis (laf eğlencesi veya boş söz) satın alırlar. İşte onlar için aşağılayıcı bir azab vardır." *(Lokman, 6)*

Ayeti kerimede geçen لَهْوَالْحَـــــديثِ (lehve'l-hadis, yani laf eğlencesi, boş söz) tabirini Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)* şarkı söylemek olarak izah etmiştir. İmam ibni Cerir *(rahimehullah)* kendi senediyle Ebu Umame *(radıyallahu anhu)*'dan tahriç ettiği hadiste Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)* şöyle buyurmuştur: ***"Şarkıcı cariyeleri satmak, satın almak, onların ticaretini yapmak ve onların satış bedeli helal değildir. Şu ayet onlar hakkında nâzil olmuştur: "İnsanlardan kimi de vardır ki lehve'l-hadis (laf eğlencesi veya boş söz) satın alırlar"."***

İmam et-Taberani *(rahimehullah)* kendi senediyle Aişe *(radıyallahu anha)*'dan tahriç ettiğine göre Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)* şöyle buyurmuştur: ***"Muhakkak ki Allah şarkıcılığı, şarkıcı kadının satışını, satış bedelinini, onu öğrenmeyi ve onu dinlemeyi haram kılmıştır."*** Ve ibni Merdeveyh *(rahimehullah)*'ın rivayetinde Aişe *(radıyallahu anha)*'nın sözü "sonra şu ayeti okudu: **"İnsanlardan kimi de vardır ki lehve'l-hadis (laf eğlencesi veya boş söz) satın alırlar"**" ziyadesiyle gelmiştir.

Bunun için İbni Mesud, ibni Abbas ve Cabir bin Abdullah *(radıyallahu anhu)*m ayeti kerimede geçen "lehve'l-hadis" için "o şarkı ve onu dinlemektir" demişlerdir.

Ve İmam el-Buhari *(rahimehullah)* muallak olarak Ebu Âmir veya Ebu Malik el-Eşari *(radıyallahu anhu)*'dan Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)* 'in şöyle buyurduğunu tahriç etmiştir:

لَيَكُونَنَّ مِنْ أُمَّتِي أَقْوَامٌ يَسْتَحِلُّونَ الْحِرَ وَالْحَرِيرَ وَالْخَمْرَ وَالْمَعَازِفَ

"Ümmetimde öyle topluluklar olacak ki bunlar zinayı, ipeği, içkiyi ve meazif'i (çalgı aletlerini) kendilerine helal kılacaklar."

İmam ibni Kayyim *(rahimehullah)* şöyle der: “Meazif ismi çalgı aletlerin tümü için geçerlidir. Bu hususta lügat âlimleri arasında ihtilaf yoktur. Hadisin delil olma yöne şöyledir: Eğer çalgı aletleri helal olmuş olsaydı o zaman kendilerine helal kılmalarından ötürü Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* onları kötülemezdi ve çalgı aletlerini kendilerine helal kılmalarını zinayı ve içkiyi helal kılmalarıyla karşılaştırmazdı.” (İğasetu’l-Lehfan, 1/256)

El mühim, değerli kardeşim çalgı aletleri dinimizde haram kılınmıştır. Yukarıda zikrettiğim iki delilden başka delil olmamış olsaydı dahi çalgı aletlerin (müziğin) haramlığı için yeterli olurdu ki başka hadis ve eserler de vardır.

Bu “çalgılı ilahilerin” ilahi, İslami marş veya ezgi olarak isimlendirilmesi seni aldatmasın. Bu ümmetin ilkleri arasında böyle bir şey asla varit olmamıştır. Bunu ilk ortaya çıkaranlar Abbasiler Devleti döneminde def ve davul eşliğinde zikir yapan sofiler olmuştur. Sofilerin ihdas ettikleri bu bidata zamanın imamları şiddetle karşı çıkmışlardır ve kötülemişlerdir. İmam İbni Teymiyye *(rahimehullah)* şöyle der: “Bilesin ki övülmüş olan ilk üç asırda ne Hicaz’da ne Şam’da ne Yemen’de ne Mısır’da ne Mağrib’de ne Irak’ta ve ne Horasan’da ilim, iyilik, zühd ve ibadet ehlinden kimse ıslık çalarak ve el çırparak, ne def ile ne elle ve ne de sopayla zikir yapmak üzere bir araya gelmemiştir. Bilakis bu ikinci yüzyılın sonlarına doğru ortaya çıkmıştır. İmamlar bu bidati gördüklerinde inkâr etmişlerdir. Eş-Şafii *(radıyallahu anhu)* şöyle demiştir: Bağdat’ta zındıkların ihdas ettikleri bir şey kaldı. Ona “tağbir” (def vb. eşliğinde yapılan zikir) diyorlar. Bununla insanları Kuran’dan alıkoyuyorlar. Ve Yezid bin Harun şöyle demiştir: Fasık olandan başkası “tağbir” yapmaz. Ve İmam Ahmed’e sorulduğunda “Kerih görüyorum. Bidattir” demiştir. “Onlarla oturalım mı?” diye sorulunca da “Hayır!” demiştir. Bütün imamların buna benzer tavırları olmuştur. Zahitlerin büyükleri de bu bidate iştirak etmemişlerdir. İbrahim bin Ethem, Fudayl bin İyad, Maruf el-Kerhi, Ebu Süleyman ed-Darani, Ahmed bin Ebi’l-Hivari ve es-Seriyyu’s-Sakati gibilerden hiçbirisi (bu çalgılı zikirlere) iştirak etmemiştir.” (Mecmuu’l-Fetava, 11/570)

Binaen aleyh değerli kardeşim çalgılı ilahi, çalgılı İslami marş veya ezgi gibi tabirler yalan ve kandırmadan başka bir şey değildir. Haram olan bir şey İslam olamayacağı gibi Allah’a yakınlaşma vesilesi de olmaz. Allah *(celle ve âlâ)*’ya yakınlaştıran Rasûlü Muhammed *(sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)*’e ittibadır.

Allah *(celle ve âlâ)* seni, beni ve tüm Müslümanları ittibada Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)*’i birleyenlerden kılsın. Amin.